

Per primera volta tres televisions públiques (Canal 9, TV3 i TVE) podrien coproduir una sèrie televisiva sobre la història dels Borja. El projecte, impulsat per la Fundació Ausiàs March i Ovideo TV, aspira a fer un producte de qualitat per al gran públic, amb la col·laboració dels creadors catalans de més renom i d'actors de primera fila.

'ELS BORJA' LA SÈRIE

Canal 9, TV3 i TVE produeixen el projecte

Els Premis Octubre de fa dos anys reuniren tres directors generals de televisions públiques: Amadeu Fabregat (TVV), Joan Granados (TVC) i Jordi Garcia Candau (TVE). S'hi parlava de la televisió pública.

L'endemà la premsa es feia ressò d'un debat que havia estat sucós i dur en alguns moments, però oblidava una idea improvisada, marginal, si bé dita en veu alta. L'havia formulada Garcia Candau. El director de Televisió Espanyola havia parlat de la possibilitat que totes tres televisions col·laboressin en l'elaboració d'una producció de ficció. Digué: "Ho hem intentat amb el *Tirant*, però veig difícil que arribem a un acord. Ara bé, ho podríem provar sobre un altre tema i aquest podria ser, per exemple, els Borja". La idea no caigué en el buit.

Mesos després el projecte començava a prendre forma. Eliseu Climent, a través de la Fundació Ausiàs March i la productora Ovideo es posaven en contacte amb les televisions públiques. Començaven les reunions. Després han passat dos anys llargs de treball, definint el caràcter general de la futura sèrie. En aquesta fase les empreses audiovisuals han tingut un paper molt actiu: partint d'un disseny de producció inicial, el projecte ha progressat comptant amb la implicació directa de les tres televisions, que no s'han limitat a ser meres entitats emissores de la sèrie, ans han participat també en la definició narrativa. Però el projecte no ha sortit a la llum pública; s'ha mantingut viu en els corrents subterranis dels promotors, de les televisions i de les administracions públiques, tret que, pel desembre del 1993, Garcia Candau en parlà al Congrés dels Diputats. Avui el projecte és a un pas de ser realitat.

La trama de la sèrie. Els Borja: una família valenciana que arriba al cor del Vaticà; una saga clau en la construcció de l'Europa del Renaixement; uns personatges que són una font inexhaurible de la millor ficció dramàtica; els protagonistes d'una època rica en grans creadors (Ausiàs Marc, Joanot Martorell, Lorenzo di Medici, Leonardo da Vinci...). Aquest és l'emmarcament dintre el qual s'ha anat afaïçonant el cos del projecte.

A partir d'aquí, calia trobar-hi un fil conductor i acotar el relat.

Qui millor que Maquiavel, un dels personatges clau del Renaixement i que restà fascinat per la intel·ligència estratègica i política de Cè-

Joan Granados. Director general de la Corporació Catalana de Ràdio i TV.

Jordi Garcia Candau. Director general de Radiotelevisió Espanyola.

Amadeu Fabregat. Director general de Radiotelevisió Valenciana.

sar Borja —així ho va deixar escrit a *El príncep*— per a fer de narrador de la sèrie?

El relat partirà de la vida de Calixt III, el primer papa Borja i s'acabarà amb la canonització de Francesc de Borja. Cinquanta anys d'història. La sèrie, d'una durada que pot oscil·lar entre sis i vuit hores, tindrà una trama narrativa clàssica, que faci entenedora la relació que lliga els membres de la família. I partirà d'un concepte lluminós, carnal, de trama familiar, sense les sentències moralistes, aquestes sentències que al llarg dels segles han condemnat *a priori* els Borja. És per això que en serà un dels assessors fonamentals el pare Miquel Batllori, investigador de primer ordre i un gran coneixedor d'aquesta família. La sèrie seguirà el principi que ell reivindica: la desmitificació de la llegenda, sense amagar res i sense prejudicis —“ni una novel·la negra, ni una novel·la rosa”, diu el pare Batllori—.

El projecte, sense descuidar que es tracta d'una recreació novel·lada, d'una ficció, té la intenció d'acostar-se a la veritable realitat d'aquesta família. Pels productors, la història real té prou grapa (ambició, carnalitat, intriga, lluita pel poder...) per a capturar l'atenció del gran públic. Perquè la voluntat compartida dels responsables és que sigui un producte per al gran públic.

Col·laboradors de primer ordre. Per tal d'assegurar la qualitat del producte, els responsables han començat a contactar amb creadors catalans de primera fila per tal de dar forma i contingut al projecte. Entre els noms que es destaquen, hi ha el de Manuel Vázquez Montalbán, escriptor que, atesa la seva experiència, sabrà lligar amb èxit un còctel dramàtic tan intens com és el dels Borja. Vázquez Montalbán tindrà el suport d'un equip de guionistes especialitzats en el món televisiu i, com hem dit, del pare Miquel Batllori; també el de l'escriptor Joan Francesc Mira, que ja n'ha esbossat una primera síntesi històrica. Pel que fa a la direcció artística, Ovideo i la Fundació Ausiàs March han contactat amb l'arquitecte i enginyer San-

tiago Calatrava, un dels professionals que més i millor ha reflexionat sobre la pervivència de les estructures arquitectòniques del passat en relació amb l'arquitectura moderna. D'ell s'espera que suggereixi i dissenyi algunes de les reconstruccions dels interiors més simbòlics, com ara la Capella Sixtina del Vaticà, la Universitat de València o el Castel Sant'Angelo. Perquè la sèrie ha estat concebuda formalment com una sèrie d'interiors i volen, en cada cas, la imatge conceptual més precisa de cada espai físic, unida a una reconstrucció fidel del vestuari i dels objectes quotidians que hi apareguin.

I per a la música, qui millor que Jordi Savall? A ell ha estat proposada la selecció i la interpretació de les músiques renaixentistes. Aquest serà el primer projecte de Savall per a la televisió. Promotors i corporacions públiques saben que aquest músic tan rigorós com assequible ha demostrat amb *Tots els matins del món* que la música antiga també pot arribar al gran públic.

Ara bé, perquè el projecte assoleixi les dimensions desitjades, els promotors i les televisions públiques volen apostar per un repertori d'actors i d'actrius de primera fila internacional. Així han pensat que Gérard Depardieu podria encarnar el paper d'Alexandre VI; Anna Galiena seria Vanozza Cattanei —mare dels quatre fills reconeguts del papa Alexandre VI—; Ariadna Gil podria donar vida a la jove i bella Lucrècia; Calixt III seria representat per Enric Majó o Adolfo Marsillach; Maquiavel, el narrador, podria ser encarnat per Josep M. Flotats; i Imanol Arias podria ser Cèsar. Són noms pensats, suggerits, apuntats. Ara com ara, hom ha preferit de no fer cap contacte, tanmateix, fins que les televisions no hagin signat el contracte i aprovat el pressupost.

Pel que fa al realitzador, el nom encara no ha estat decidit, perquè es tracta d'un producte definit des de la producció. Això sí, pensen en un director, que ha de reunir tres condicions fonamentals: una gran capacitat narrativa, elegància compositiva i grans dots de direcció d'actors.

Montserrat Serra